

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง แผนยุทธศาสตร์เพื่อการพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนใน อำเภอพะโต๊ะ จังหวัดชุมพร สรุปผลการศึกษาในครั้งนี้ ดังนี้

สรุปผลการวิจัย

ผู้วิจัยจะรายงานผลโดยสอดคล้องกับแบบสอบถาม ซึ่งแจกแจงรายละเอียดทั้งหมด 5 ตอน โดยมีผลวิจัยทางทรัพยากรการท่องเที่ยวทางธรรมชาติ วัฒนธรรม งานมหกรรม เทศกาล ประเพณี กิจกรรม การบริการ ทัศนคติเกี่ยวกับ ประเด็นยุทธศาสตร์ กลยุทธ์ ในการพัฒนาการท่องเที่ยวของอำเภอพะโต๊ะ และการประเมินศักยภาพแหล่งท่องเที่ยว ในเรื่องการพัฒนาการท่องเที่ยว โดยการนำค่าผลการรวมสูงสุดของประชากรกลุ่มตัวอย่างทั้ง 4 กลุ่ม มาเฉลี่ยเพื่อสร้างแผนยุทธศาสตร์เพื่อพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนของอำเภอพะโต๊ะ จังหวัดชุมพร

สรุปผลจากแบบสอบถาม

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของภาครัฐ ภาคเอกชน ภาคประชาชน และภาคนักท่องเที่ยว

ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างภาครัฐ สรุปผลได้ว่า กลุ่มตัวอย่างภาครัฐส่วนใหญ่เป็นชาย มีช่วงอายุระหว่าง 35 - 44 ปี มีการศึกษาระดับปริญญาตรี อาชีพของกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ คือ รัฐบาล ซึ่งมีรายได้อยู่ระหว่าง 10,001-15,000 บาท

ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างภาคเอกชน สรุปผลได้ว่า กลุ่มตัวอย่างภาคเอกชนส่วนใหญ่เป็นชาย มีช่วงอายุระหว่าง 35-44 ปี มีการศึกษาระดับมัธยมปลาย/ปวส. อาชีพของกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ คือ ค้าขาย/ธุรกิจส่วนตัว ซึ่งมีรายได้อยู่ระหว่าง 10,001 – 15,000 บาท

ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างภาคประชาชน สรุปผลได้ว่า กลุ่มตัวอย่างภาคประชาชนส่วนใหญ่เป็นชาย มีช่วงอายุระหว่าง 25-34 ปี มีการศึกษาระดับมัธยมปลาย/ปวส. อาชีพของกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ คือ เกษตรกร ซึ่งมีรายได้อยู่ระหว่าง 5,000-10,000 บาท

ผู้วิจัยขอสรุปว่าข้อมูลจากแบบสอบถามของภาครัฐ ภาคเอกชน ภาคประชาชน มีช่วงอายุระหว่าง 25 – 44 ปี ซึ่งเป็นส่วนใหญ่อยู่นักทำงาน มีการศึกษาอยู่ในระดับ มัธยมปลาย/ปวส. ประกอบอาชีพเกษตร ค้าขายหรือธุรกิจส่วนตัวและข้าราชการ มีรายได้อยู่ระหว่าง 5,000 – 15,000 บาท

ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างภาคนักท่องเที่ยว เป็นกลุ่มที่สำคัญที่สุดของการท่องเที่ยว สรุปผลได้ว่า กลุ่มตัวอย่างภาคนักท่องเที่ยว ส่วนใหญ่เป็นเพศชายมากกว่าหญิงแต่ไม่แตกต่างกันมากนักโดยส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง 35-44 ปี ซึ่งเป็นกลุ่มกลุ่มวัยทำงานที่มีรายได้ต่อเดือน 15,001-20,000 บาท ส่วนใหญ่มีการศึกษาระดับปริญญาตรี อาชีพของกลุ่มตัวอย่างนักท่องเที่ยวส่วนใหญ่ คือ พนักงานหรือลูกจ้างบริษัท รองลงมา คือ ค้าขายหรือธุรกิจส่วนตัวและอาชีพข้าราชการ

ลักษณะการท่องเที่ยวส่วนใหญ่ได้รับข้อมูลข่าวสารมาจากเพื่อน/ญาติ อินเทอร์เน็ต และวารสาร/นิตยสาร วิทยุ/โทรทัศน์ ตามลำดับ โดยมีวัตถุประสงค์ในการท่องเที่ยวและกิจกรรมส่วนมากต้องการมาเที่ยวล่องแพ รองลงมา เทศกาลหรืองานประเพณี พักแรมด้วยเต็นท์ที่เขื่อนน้ำตก ศึกษารวมชาติโดยการเดินป่า และเที่ยวสวนเกษตรกร ตามลำดับ วัตถุประสงค์หลักของการเดินทางส่วนใหญ่ พักผ่อน/ท่องเที่ยว เยี่ยมญาติ/เพื่อน และทัศนศึกษาหรือแสวงหาความรู้ ลักษณะการมาท่องเที่ยวส่วนมากมาเป็นกลุ่มเพื่อน รองลงมา ครอบครัว และกับหน่วยงาน ยานพาหนะส่วนใหญ่เดินทางโดยใช้รถยนต์ส่วนตัว รองลงมา รถเช่าหรือรถตู้ยนต์ และรถโดยสารประจำทาง นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่ไม่พักค้างคืน ส่วนที่พักค้างคืน จะเลือกพัก รีสอร์ท รองลงมาพักด้วยเต็นท์ โฮมสเตย์ และ บ้านญาติ ตามลำดับ ส่วนใหญ่พักค้างคืน 1 คืน รองลงมา 2 คืน และ 3 คืน มีค่าใช้จ่ายในการเดินทางมาครั้งนี้ 1,000 - 3,000 บาท

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับการตรวจสอบทรัพยากรท่องเที่ยวที่ อำเภอพะโต๊ะ จังหวัดชุมพร ทางด้านทรัพยากรท่องเที่ยวทางธรรมชาติ วัฒนธรรม/ประวัติศาสตร์ กิจกรรม มหกรรม/เทศกาล/งานประเพณี และการบริการ ของกลุ่มประชากรทั้ง 4 ด้าน คือ

ทรัพยากรท่องเที่ยวทางธรรมชาติของ อำเภอพะโต๊ะ จังหวัดชุมพร อันดับแรก คือ ป่าไม้ ได้แก่ อุทยานแห่งชาติป่าพะโต๊ะ เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าควนแม่ยายหมอน ซึ่งเป็น แหล่งท่องเที่ยวที่มีค่าเฉลี่ยความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด อันดับ 2 คือ น้ำตก เช่น น้ำตกเหวไหลมน้ำตกเหวตาจันทร์ สวนผลไม้ เช่น สวนเงาะ สวนมังคุด สวนทุเรียน มีค่าเฉลี่ยความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก และอันดับ 3 คือ สวนพืชการเกษตร เช่น สวนกาแฟ สวนปาล์มน้ำมัน โดยสรุปแล้วผู้วิจัย เห็นว่าป่าไม้ของอำเภอพะโต๊ะยังคงมีความอุดมสมบูรณ์ มีความโดดเด่นและสามารถดึงดูดนักท่องเที่ยว

ทรัพยากรท่องเที่ยวทางวัฒนธรรมของ อำเภอพะโต๊ะ จังหวัดชุมพร อันดับแรก คือ วัดหรือสำนักสงฆ์ เช่น วัดควนดอกไม้ วัดแหลมทราย สำนักสงฆ์ปะติมะ โดยมีค่าเฉลี่ยความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด อันดับ 2 คือ โบราณสถาน/โบราณวัตถุ เช่น รอยพระพุทธบาทจำลอง โบสถ์ไม้ สำนักสงฆ์ปะติมะโดยมีค่าเฉลี่ยความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก และอันดับ 3 คือ ศาลเจ้า

เช่น ศาลเจ้าเทียนหงวนเก้ง โดยมีค่าเฉลี่ยความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลาง โดยสรุปแล้วผู้วิจัยเห็นว่าวัดหรือสำนักสงฆ์ยังเป็นทรัพยากรท่องเที่ยวทางวัฒนธรรม บ่งบอกถึงจิตใจของคนอำเภอพะโต๊ะ ที่มีความรักสงบ เห็นอกเห็นใจผู้อื่น และพร้อมช่วยเหลือผู้อื่นเสมอ

ทรัพยากรกิจกรรม และงานประเพณีของ อำเภอพะโต๊ะ จังหวัดชุมพร อันดับแรก เทศกาลล่องแพพะโต๊ะ อันดับ 2 คือ เทศกาลงานเปิดเมืองกินฟรีและอันดับ 3 คือ กิจกรรมเดินป่าศึกษาธรรมชาติ ชมทะเลหมอก ชมดอกบัวผุด โดยมีค่าเฉลี่ยความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งหมด โดยสรุปแล้วผู้วิจัยเห็นว่าอำเภอพะโต๊ะยังอุดมสมบูรณ์ของธรรมชาติ สัตว์และระบบนิเวศแตกต่างกันไป

ทรัพยากรการบริการของ อำเภอพะโต๊ะ จังหวัดชุมพร อันดับแรก คือ รถโดยสารประจำทางและรถท้องถิ่น โดยมีค่าเฉลี่ยความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก อันดับ 2 คือ ที่พัก และอันดับ 3 คือ ศูนย์ข้อมูลการท่องเที่ยว โดยมีค่าเฉลี่ยความคิดเห็นอยู่ในระดับน้อยทั้งอันดับ 2 และ 3 โดยสรุปแล้วผู้วิจัยเห็นว่ายังต้องพัฒนาในส่วนของบริการทางการท่องเที่ยวเพิ่มขึ้น เนื่องจากทางอำเภอพะโต๊ะ ยังขาดการจัดการ การบริการท่องเที่ยวอีกมาก

ตอนที่ 3 ความคิดเห็นเกี่ยวกับยุทธศาสตร์ และกลยุทธ์ในการพัฒนาอำเภอพะโต๊ะ จังหวัดชุมพร เพื่อก่อให้เกิดความยั่งยืน

ยุทธศาสตร์การพัฒนาอำเภอพะโต๊ะทั้งหมดมี 4 ยุทธศาสตร์ โดยยึดตามแผนยุทธศาสตร์กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา พ.ศ.2451-2554 ได้ดังนี้

1. ยุทธศาสตร์ด้านการสร้างความมั่นคงต่อการท่องเที่ยว สรุปความคิดเห็นของกลยุทธ์ตามลำดับต่อไปนี้ คือ 1) การเพิ่มความปลอดภัยต่อนักท่องเที่ยวและประชาชน 2) การสร้างอาชีพและรายได้จากการท่องเที่ยวแก่ประชาชน 3) การนำเทคโนโลยีด้านคอมพิวเตอร์เข้ามาใช้ในการบริการ นักท่องเที่ยวและบริหารทางการท่องเที่ยว 4) การพัฒนาการท่องเที่ยวให้มีคุณภาพและยั่งยืน และ 5) การควบคุมดูแลและลงโทษอย่างจริงจังสำหรับผู้ฝ่าฝืนกฎระเบียบในแหล่งท่องเที่ยว
2. ยุทธศาสตร์ด้านการส่งเสริมการท่องเที่ยว สรุปความคิดเห็นของกลยุทธ์ตามลำดับต่อไปนี้ คือ 1) การส่งเสริมการประชาสัมพันธ์ผ่านสื่อมวลชน 2) การกระตุ้นความร่วมมือของภาคเอกชนและประชาชนให้ร่วมกันอนุรักษ์ทรัพยากรการท่องเที่ยว 3) การส่งเสริมการท่องเที่ยวให้มีคุณภาพอย่างยั่งยืน 4) การส่งเสริมการอนุรักษ์วัฒนธรรมและประเพณีท้องถิ่น 5) การเชื่อมโยงเส้นทางการท่องเที่ยวกับอำเภออื่นใกล้เคียง
3. ยุทธศาสตร์ด้านการปรับโครงสร้างการท่องเที่ยว สรุปความคิดเห็นของกลยุทธ์ตามลำดับต่อไปนี้ คือ 1) ส่งเสริมให้บุคลากรของหน่วยงานรัฐมีความเข้าใจเกี่ยวกับการพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน 2) สนับสนุนความร่วมมือระหว่างหน่วยงานภาครัฐและประชาชนในการ

พัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน 3)การเพิ่มความรู้แก่ชุมชนในการจัดการการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน
4)ให้ประชาชนได้มีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาการท่องเที่ยว

4. ยุทธศาสตร์การปรับโครงสร้างการบริการการท่องเที่ยว สรุปความคิดเห็นของ
กลยุทธ์ตามลำดับต่อไปนี้ คือ 1)การปลูกจิตสำนึกของประชาชนให้เป็นเจ้าบ้านที่ดีและเป็น
นักท่องเที่ยวที่ดี 2)พัฒนาสิ่งอำนวยความสะดวกให้แก่นักท่องเที่ยว 3)ฝึกอบรมบุคลากรให้ม
ีความรู้และเชี่ยวชาญทางการท่องเที่ยว 4)จัดตั้งหน่วยงานที่ช่วยส่งเสริม สนับสนุน ธุรกิจบริการ
ด้านการท่องเที่ยวในการหาแหล่งเงินทุนกับหน่วยงานต่างๆ 5)ส่งเสริมการรวมรวมตัวของ
ผู้ประกอบการเพื่อพัฒนามาตรฐานผลิตภัณฑ์ การให้บริการ และลดการตัดราคา

ตอนที่ 4 สรุปผลด้านการประเมินศักยภาพการท่องเที่ยวของอำเภอพะโต๊ะ
จังหวัดชุมพร ภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาชน ในฐานะเป็นส่วนหนึ่งของ
อำเภอพะโต๊ะ ดังนี้

ด้านแหล่งท่องเที่ยว ภาครัฐ ภาคเอกชน ประชาชน และนักท่องเที่ยว มีความคิดเห็นว่
อันดับ 1 คือ อำเภอพะโต๊ะมีแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติที่โดดเด่น อันดับ 2 คือ มีแหล่งท่องเที่ยว
ทางวัฒนธรรมที่เก่าแก่ และอันดับ 3 คือ อำเภอพะโต๊ะมีแหล่งท่องเที่ยวที่น่าสนใจกว่าอำเภออื่น
ใกล้เคียง โดยรวมมีค่าเฉลี่ยความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด

ด้านเศรษฐกิจ ภาครัฐ ภาคเอกชน ประชาชน และนักท่องเที่ยว มีความคิดเห็นว่ อันดับ
1 คือ มีแหล่งเพาะปลูกผลไม้ที่สามารถพัฒนาให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวได้ อันดับ 2 คือ มีความพร้อม
ด้านสาธารณูปโภคเช่น ถนน ไฟฟ้า ประปา และอันดับ 3 คือ มีโอกาสพัฒนาเป็นแหล่งท่องเที่ยว
ทางธรรมชาติของภาคได้ โดยรวมมีค่าเฉลี่ยความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก

ด้านสิ่งแวดล้อม ภาครัฐ ภาคเอกชน ประชาชน และนักท่องเที่ยว มีความคิดเห็นว่
อันดับ 1 คือ มีมาตรการในการจัดการสิ่งแวดล้อมและการอนุรักษ์แหล่งท่องเที่ยว อันดับ 2 คือ
ที่ตั้งและจำนวนของถังรองรับขยะมีความเหมาะสม โดยมีค่าเฉลี่ยความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก
และอันดับ 3 คือ สามารถเดินทางมาท่องเที่ยวที่อำเภอพะโต๊ะได้ตลอดทั้งปี มีค่าเฉลี่ย
ความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลาง

ด้านการจัดการของภาครัฐ ภาครัฐ ภาคเอกชน ประชาชน และนักท่องเที่ยว มีความ
คิดเห็นว่ อันดับ 1 คือ มีศูนย์ข้อมูลไว้บริการนักท่องเที่ยว อันดับ 2 คือ เจ้าหน้าที่มีความรู้
ความสามารถในการบริการท่องเที่ยว และอันดับ 3 คือ มีการประชาสัมพันธ์แหล่งท่องเที่ยวใน
ระดับประเทศอย่างต่อเนื่อง มีค่าเฉลี่ยความคิดเห็นอยู่ในระดับน้อย

ด้านการมีส่วนร่วมของประชาชน ภาครัฐ ภาคเอกชน ประชาชน และนักท่องเที่ยว
มีความคิดเห็นว่ อันดับ 1 คือ ประชาชนมีส่วนร่วมในการรักษาและสืบสานเอกลักษณ์ของชุมชน

อันดับ 2 คือประชาชนให้ความร่วมมือในการพัฒนาการท่องเที่ยวและอันดับ 3 คือประชาชนมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมทางการท่องเที่ยวมีค่าเฉลี่ยความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก

จากผลสรุปของแบบสอบถามเกี่ยวกับศักยภาพของอำเภอพะโต๊ะ สามารถนำมาวิเคราะห์สภาพแวดล้อม ภายใน ภายนอก โอกาส และอุปสรรค (SWOT Analysis)

ตาราง 26 แสดงการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมของอำเภอพะโต๊ะ (SWOT Analysis)

จุดแข็ง	จุดอ่อน
<ol style="list-style-type: none"> 1. ด้านแหล่งท่องเที่ยวพะโต๊ะมีทรัพยากรธรรมชาติ ที่อุดมสมบูรณ์ เนื่องจากเป็นป่าดิบชื้นทำให้มีทะเลหมอกตลอดปี 2. ด้านแหล่งท่องเที่ยวพะโต๊ะมีประเพณีวัฒนธรรมเก่าแก่ที่มีชื่อเสียง ได้แก่ ประเพณีสงกรานต์ ปิดทองรอยพระพุทธรูป, ประเพณีแห่พระแข่งเรือขึ้นโขนชิงธง 3. ด้านเศรษฐกิจเป็นแหล่งผลไม้ นานาชนิด เช่น เงาะ มังคุด ลองกอง ทูเรียน และมีอาหารพื้นเมืองมากมาย 4. มีระบบสาธารณูปโภคเพื่อเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว เช่น ถนน ไฟฟ้า ประปา เพื่อเข้าสู่แหล่งท่องเที่ยวอย่าง เพียงพอ 5. ด้านการจัดการภาครัฐ องค์กรบริหารท้องถิ่น มีวิสัยทัศน์และแผนพัฒนาที่กว้างไกล เพื่อการพัฒนาการท่องเที่ยวของอำเภอพะโต๊ะ 6. ด้านการจัดการภาครัฐ องค์กรบริหารส่วนท้องถิ่นมีความเข้มแข็งและมีความมุ่งมั่นพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ 	<ol style="list-style-type: none"> 1. ด้านการจัดการภาครัฐขาดแผนยุทธศาสตร์ เพื่อพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน 2. ด้านการจัดการภาครัฐ ขาดแผนการตลาด เพื่อสร้างภาพลักษณ์ ในระดับประเทศ 3. ด้านการจัดการภาครัฐขาดความรู้ในการจัดการการท่องเที่ยวอย่างเป็นระบบ 4. ด้านการจัดการภาครัฐขาดศูนย์ข้อมูลในแหล่งท่องเที่ยว 5. ด้านการจัดการภาครัฐยังขาดการประชาสัมพันธ์ด้านแหล่งท่องเที่ยวอย่างต่อเนื่อง 6. ด้านสิ่งแวดล้อมขาดการจัดการและมาตรฐานด้านสิ่งแวดล้อมและการอนุรักษ์แหล่งท่องเที่ยว 7. ด้านการมีส่วนร่วมของชุมชน และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการจัดการการท่องเที่ยวมีน้อย 8. ด้านเศรษฐกิจ อำเภอพะโต๊ะมีที่พักและร้านอาหารไม่เพียงพอ 9. ด้านสิ่งแวดล้อมมีการบุกรุกทำลายป่า เพื่อทำเป็นพื้นที่ทำกิน
โอกาส	อุปสรรค
<ol style="list-style-type: none"> 1. มีแม่น้ำไหลผ่านเอื้อประโยชน์ในการพัฒนาเป็นแหล่งท่องเที่ยว 2. ด้านเศรษฐกิจมีโอกาสพัฒนาเป็นแหล่งท่องเที่ยวธรรมชาติในระดับภาคได้ 3. ได้รับการสนับสนุนจากงบประมาณแผ่นดิน เพื่อสนับสนุนการพัฒนาการท่องเที่ยว 4. การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยให้การสนับสนุนพัฒนาเป็นแหล่งท่องเที่ยว 	<ol style="list-style-type: none"> 1. ปัญหาความไม่สงบความไม่สงบในพื้นที่ 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ทำให้นักท่องเที่ยวบางส่วนไม่มั่นใจในการเดินทางมาท่องเที่ยวในภาคใต้ 2. ความไม่มั่นคงทางการเมืองและเศรษฐกิจภายในประเทศทำให้นักท่องเที่ยวไม่มั่นใจที่จะเดินทางมาท่องเที่ยวในประเทศ 3. มีคู่แข่งเป็นจังหวัดใกล้เคียง

ที่มา: แผนยุทธศาสตร์จังหวัดชุมพร กรมการปกครอง 2550

ตอนที่ 5 สรุปข้อเสนอแนะ

จากข้อเสนอแนะในการจัดทำแผนยุทธศาสตร์เพื่อพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนของอำเภอพะโต๊ะ ซึ่งได้รับมาจากภาคส่วนต่าง ๆ สามารถที่จะสรุปได้ดังนี้

1. วิสัยทัศน์ / ทิศทางที่ท่านต้องการให้อำเภอพะโต๊ะพัฒนาสู่การท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน ประชาชน ภาครัฐ ภาคเอกชน ประชาชน และนักท่องเที่ยว ได้มีข้อเสนอแนะ ดังนี้ พัฒนาการท่องเที่ยวให้ต่อเนื่อง พัฒนาวัฒนธรรมและงานประเพณีควบคู่กับการท่องเที่ยว พัฒนาสิ่งอำนวยความสะดวกเพื่อรองรับนักท่องเที่ยว พัฒนาให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่มีชื่อเสียงระดับประเทศ พัฒนาการบริการการท่องเที่ยวให้มีคุณภาพและมาตรฐานเดียวกัน พัฒนาแหล่งท่องเที่ยวให้มีความน่าสนใจอย่างต่อเนื่อง พัฒนาการประชาสัมพันธ์อำเภอพะโต๊ะ พัฒนาเจ้าหน้าที่ ภาคเอกชน และประชาชนให้เป็นเจ้าบ้านที่ดี พัฒนาการท่องเที่ยวให้สามารถสร้างรายได้ให้แก่ประชาชน พัฒนาโครงการคนอยู่ป่ายังให้ต่อเนื่อง พัฒนาการท่องเที่ยวแบบโฮมสเตย์ให้มากขึ้น ร่วมมือกันอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมทางธรรมชาติให้ถึงรุ่นลูกหลาน

2. ภารกิจ / สิ่งที่จะทำให้อำเภอพะโต๊ะพัฒนาสู่การท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนประชาชน ภาครัฐ ภาคเอกชน ประชาชน และนักท่องเที่ยว ได้มีข้อเสนอแนะ ดังนี้ พัฒนาเจ้าหน้าที่ภาครัฐให้มีความรู้ด้านการให้บริการการท่องเที่ยว จัดตั้งชมรมการท่องเที่ยวขึ้นที่อำเภอพะโต๊ะเพื่อเป็นการรวมกลุ่มพูดคุยถึงสถานการณ์การท่องเที่ยว และวิธีการรับมือต่างๆ ประสานงานกับอำเภอใกล้เคียงในการพัฒนาการท่องเที่ยวไปในทิศทางเดียวกัน เข้าร่วมกิจกรรมการประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวจังหวัดชุมพร และการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย บูรณะสถานที่ท่องเที่ยวทางวัฒนธรรมอย่างต่อเนื่อง ปลูกจิตสำนึกให้ประชาชน และนักท่องเที่ยวร่วมกันอนุรักษ์ป่าพะโต๊ะ ส่งเสริมงานประเพณีที่หายไปให้กลับมาใหม่ จัดตั้งกลุ่มแม่บ้านผลิตสินค้าเป็นของที่ระลึกโดยใช้วัสดุภายในอำเภอพะโต๊ะ

3. เป้าหมายในการพัฒนาการท่องเที่ยวของอำเภอพะโต๊ะทั้งในระยะสั้น และระยะยาว ประชาชน ภาครัฐ ภาคเอกชน ประชาชน และนักท่องเที่ยว ได้มีข้อเสนอแนะ ดังนี้ ประชาชน เป็นเจ้าบ้านที่ดีในการต้อนรับนักท่องเที่ยว นักท่องเที่ยวช่วยกันอนุรักษ์ผืนป่าพะโต๊ะ ประชาชนมีรายได้จากการท่องเที่ยว ประชาชนมีอาชีพเสริมจากการท่องเที่ยว นักท่องเที่ยวรู้จักอำเภอพะโต๊ะและเดินทางมาท่องเที่ยวมากขึ้น มีสิ่งอำนวยความสะดวกมากขึ้นเช่น ที่พัก ร้านอาหาร แต่ต้องไม่เป็นการบุกรุกทำลายป่า ประชาชนเกิดความรักในอำเภอของตน มีจำนวนเจ้าหน้าที่ในการบริการการท่องเที่ยวเพิ่มขึ้น

4. ยุทธศาสตร์ / ประเด็นในการพัฒนาท่องเที่ยวของอำเภอพะโต๊ะอย่างยั่งยืน ประชาชน ภาครัฐ ภาคเอกชน ประชาชน และนักท่องเที่ยว ได้มีข้อเสนอแนะ ดังนี้ พัฒนาแหล่งท่องเที่ยวทุกแห่งที่มีในอำเภอพะโต๊ะ พัฒนาเศรษฐกิจให้พ้นจากความยากจนโดยรายได้หลักมาจากการท่องเที่ยว พัฒนาการท่องเที่ยวให้มีความยั่งยืน ร่วมกันอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ เสริมสร้างและอนุรักษ์มรดกทางสังคม พัฒนาบุคคลากรให้มีคุณภาพ

5. แนวทางการพัฒนา / โครงการในการพัฒนาการท่องเที่ยวของอำเภอพะโต๊ะอย่างยั่งยืน ประชาชน ภาครัฐ ภาคเอกชน ประชาชน และนักท่องเที่ยว ได้มีข้อเสนอแนะ ดังนี้ โครงการพัฒนาสินค้าท้องถิ่นของอำเภอพะโต๊ะให้มีความหลากหลาย โครงการพัฒนาเว็บไซต์ของอำเภอพะโต๊ะ ให้สวยงาม น่าสนใจ และเปลี่ยนแปลงข้อมูลข่าวสารเป็นปัจจุบันอย่างสม่ำเสมอ โครงการอบรมเพิ่มความรู้ด้านคอมพิวเตอร์ให้แก่ภาคเอกชน มาใช้ในการลดต้นทุน โครงการเผยแพร่ให้นักท่องเที่ยวใช้บริการผ่านเทคโนโลยีด้านคอมพิวเตอร์ โครงการอบรมประชาชนเกี่ยวกับการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน โครงการส่งเสริมการจัดกิจกรรมสืบสานประเพณีและวัฒนธรรมของอำเภอพะโต๊ะ โครงการอนุรักษ์ประเพณีและวัฒนธรรมเพื่อสืบทอดให้อนุชนรุ่นหลังของอำเภอพะโต๊ะ โครงการพัฒนาภูมิทัศน์และผังเมืองของอำเภอพะโต๊ะ โครงการพัฒนาระบบสาธารณูปโภคให้เพียงพอเพื่อรองรับนักท่องเที่ยว โครงการฝึกอบรมยุวมัคคุเทศก์เพื่อให้บริการนักท่องเที่ยว โครงการฝึกอบรมทักษะทางด้านภาษา แก่ผู้ประกอบการและบุคลากรด้านการท่องเที่ยวเพื่อพัฒนาการให้บริการแก่ชาวต่างชาติ โครงการพัฒนาสิ่งอำนวยความสะดวกในแหล่งท่องเที่ยว โครงการปลูกจิตสำนึกในการรักษาสิ่งแวดล้อมและวัฒนธรรมท้องถิ่นของอำเภอพะโต๊ะ และโครงการพัฒนาระบบสื่อสาร ระบบโทรศัพท์ ระบบอินเทอร์เน็ตสำหรับนักท่องเที่ยว

อภิปรายผล

การวิจัยค้นคว้า เรื่อง แผนยุทธศาสตร์เพื่อพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนในอำเภอพะโต๊ะ จังหวัดชุมพร ผู้วิจัยของอภิปรายผลดังต่อไปนี้

การอภิปรายผลเรื่องข้อมูลทั่วไปของภาครัฐ ภาคเอกชน ภาคประชาชน และนักท่องเที่ยว

อภิปรายผลเกี่ยวกับกลุ่มตัวอย่างของภาครัฐ ภาคเอกชน ภาคประชาชน ซึ่งเป็นภาคสนับสนุน (Supply site) และนำเสนอสินค้า และบริการด้านการท่องเที่ยว ควรมีการประสานงานกันอย่างใกล้ชิดมากขึ้น และร่วมพัฒนา ทั้ง 3 ด้าน คือ เศรษฐกิจ สังคมวัฒนธรรม และสิ่งแวดล้อม (บุญเลิศ จิตตั้งวัฒนา, 2548, หน้า 23) โดยการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน ซึ่งคำนึงถึงการไม่ทำให้สิ่งแวดล้อม คุณภาพชีวิต วิถีชีวิตและคุณธรรม จริยธรรมของคนใน

สังคมเสื่อมลง (ชาญชัย อินทรประวัติ, 2548) เพื่อนำไปสู่การพัฒนาการท่องเที่ยวที่ยั่งยืน สำหรับกลุ่มตัวอย่างภาคนักท่องเที่ยวที่เดินทางมาท่องเที่ยวอำเภอพะโต๊ะ ส่วนใหญ่เป็นนักท่องเที่ยวเพศชายนิยมมาเที่ยวมากกว่าเพศหญิง นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง 25 – 44 ปี มีรายได้ 5,000 – 20,000 บาท มีอาชีพพนักงานบริษัทหรือรัฐวิสาหกิจ ผู้วิจัยขออภิปรายว่าข้อมูลด้านประชากรศาสตร์เหล่านี้สามารถนำมาพิจารณาประกอบการเตรียมสินค้าและบริการเพื่อรองรับนักท่องเที่ยวในตลาดที่แตกต่างกัน ซึ่งปัจจุบันตลาดส่วนใหญ่เป็นวัยทำงาน ที่พอมีรายได้ ดังนั้นในอนาคตจึงควรมีแผนการตลาดเพื่อยกระดับอำเภอพะโต๊ะขึ้นเป็นแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติด้านป่าไม้ และน้ำตก เพื่อตอบสนองความต้องการในอนาคตของกลุ่มตลาดเป้าหมายในระดับสูง (High – end market) จากนักท่องเที่ยวที่ชื่นชอบ แหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติวัฒนธรรม อาหารไทย เทศกาลประเพณี และแหล่งท่องเที่ยววิถีชีวิตต่าง ๆ (แผนการตลาดการท่องเที่ยว ประจำปี 2551) ผู้วิจัยมีความคิดเห็นว่า ควรหาแนวทางในการดึงดูดนักท่องเที่ยวให้เดินทางมาท่องเที่ยวอำเภอพะโต๊ะให้มากขึ้น โดยใช้ความเป็นธรรมชาติของอำเภอพะโต๊ะในการดึงดูดนักท่องเที่ยวจากอำเภอใกล้เคียง เช่น อำเภอหลังสวน อำเภอเมือง จังหวัดชุมพร หรืออำเภอเมือง จังหวัดระนอง โดยนำทรัพยากรธรรมชาติที่สมบูรณ์มาเป็นจุดขายสำคัญ

การอภิปรายผลการตรวจสอบทรัพยากร

อภิปรายผลการตรวจสอบทรัพยากรท่องเที่ยวของอำเภอพะโต๊ะในสภาพรวมด้านแหล่งท่องเที่ยวธรรมชาติดังต่อไปนี้ คือ น้ำตก ได้แก่ น้ำตกเหวไหลม น้ำตกเหวตาจันทร์ และป่าไม้ ได้แก่ อุทยานแห่งชาติป่าพะโต๊ะ เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าควนแม่ยายหม่อน ที่มีความโดดเด่นมากที่สุด ในอำเภอพะโต๊ะ เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่ทำให้ดึงดูดนักท่องเที่ยว ในส่วนของทรัพยากรด้านวัฒนธรรม ทรัพยากรด้านแหล่งท่องเที่ยวทางวัฒนธรรมที่ได้รับความนิยมคือ วัด/สำนักสงฆ์ และโบราณสถาน/โบราณวัตถุ เช่น รอยพระพุทธรูปจำลองที่มีอายุกว่า 200 ปีที่วัดควนดอกไม้ และโบสถ์ไม้เก่าที่สำนักสงฆ์ปะติมะ ในส่วนของกิจกรรมและงานประเพณีนั้นจะมุ่งเน้นไปที่ เทศกาลล่องแพพะโต๊ะ ซึ่งถือได้ว่าเป็นกิจกรรมที่สร้างชื่อเสียงให้อำเภอพะโต๊ะเป็นที่รู้จัก เป็นกิจกรรมที่ทำให้ดึงดูดนักท่องเที่ยว โดยส่วนใหญ่แล้วนักท่องเที่ยวเดินทางมาด้วยจุดประสงค์นี้สำคัญ และยังมีส่วนในการหมุนเวียนเศรษฐกิจของอำเภอพะโต๊ะเป็นอย่างมาก ถัดมาเป็นกิจกรรมเปิดเมืองกินฟรี ซึ่งจัดขึ้นในเดือนกุมภาพันธ์ของทุกปี โดยจะมีการจัดกิจกรรมทั้งหมด 2 วัน ในวันแรกจะมีกิจกรรมล่องแพ และอีกวันจะมีกิจกรรมเปิดเมืองกินฟรี ส่วนกลางคืนจะมีกิจกรรมแสง สี เสียงมากมาย จึงทำให้ประชาชนที่อยู่อำเภอใกล้เคียงและนักท่องเที่ยวนิยมมาท่องเที่ยวกัน เทศกาลนี้มากที่สุด และการบริการทางการท่องเที่ยวของอำเภอพะโต๊ะยังมีอยู่น้อย ทั้งในส่วนของที่พัก

ร้านอาหาร หรือร้ายขายของที่ระลึก แต่เนื่องจากอำเภอพะโต๊ะเป็นอำเภอที่มีอาณาเขตติดต่อกับ จังหวัดชุมพร และจังหวัดระนอง จึงสะดวกในการเดินทางด้วยรถโดยสารประจำทางและรถท้องถิ่น

อภิปรายผลเรื่องยุทธศาสตร์การพัฒนาอำเภอพะโต๊ะ

ตามกรอบยุทธศาสตร์กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา ประจำปี 2551-2554 ได้กำหนดกรอบในการพัฒนาการท่องเที่ยวไว้ คือ เน้นการบูรณาการ ขับเคลื่อนนโยบาย และการบริหารจัดการ การท่องเที่ยวให้เป็นไปอย่างมีเอกภาพ มีระบบ และเชื่อมโยงกัน ทั้งในระดับชาติ ภูมิภาค และท้องถิ่น เพื่อให้เป็นศูนย์กลางด้านท่องเที่ยว สนับสนุนการพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรมและสิ่งแวดล้อมของประเทศให้เกิดความสมดุล ยั่งยืน และสามารถแข่งขันได้ โดยทางกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬาได้กำหนดยุทธศาสตร์ที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว ทั้งหมด 2 ยุทธศาสตร์ คือ การสร้างความเชื่อมั่นและส่งเสริมการท่องเที่ยวของประเทศไทย และการปรับโครงสร้างโครงสร้าง การท่องเที่ยวและบริการ (ยุทธศาสตร์กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา ประจำปี 2551-2554, หน้า 11)

อภิปรายวิสัยทัศน์ ภารกิจ ยุทธศาสตร์ กลยุทธ์และโครงการต่างๆที่เป็นผลสืบเนื่องมาจากแบบสอบถาม และผลการวิเคราะห์ที่ปัจจัยภายใน ภายนอก โอกาส และอุปสรรค โดยยึดหลักของการพัฒนาการท่องเที่ยวระดับประเทศ และท้องถิ่นดังต่อไปนี้

วิสัยทัศน์ หมายถึง ความใฝ่ฝัน ความปรารถนาในการพัฒนาองค์กรในอนาคต เป็นสิ่งที่สำคัญอย่างยิ่งสำหรับการวางแผนพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนในอำเภอพะโต๊ะ จังหวัดชุมพร ทางผู้วิจัยมีความคิดเห็นว่าอำเภอพะโต๊ะควรมีวิสัยทัศน์ คือ “อำเภอพะโต๊ะจะเป็นแหล่งท่องเที่ยว ธรรมชาติในระดับภาคใต้ที่มีคุณภาพ สามารถเดินทางท่องเที่ยวได้ตลอดทั้งปี พัฒนาการท่องเที่ยว เพื่อพัฒนาสังคมและชุมชนอย่างยั่งยืน ควบคู่ไปกับการฟื้นฟูมรดกด้านวัฒนธรรม ประเพณี วิถีชีวิตเพื่อนำไปสู่การท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน”

ภารกิจ คือ การกำหนดหน้าที่โดยรวมหรือหน้าที่หลักที่จะต้องกระทำ เพื่อให้บรรลุผล วิสัยทัศน์ โดยอำเภอพะโต๊ะ ควรมีภารกิจ ดังนี้

1. ส่งเสริม สนับสนุนการบริหารจัดการการตลาดและการท่องเที่ยวอย่างมีประสิทธิภาพเพื่อสร้างรายได้แก่ประชาชนในท้องถิ่น
2. สนับสนุนให้เกิดการพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรมและสิ่งแวดล้อมของอำเภอพะโต๊ะให้เกิดความสมดุล ยั่งยืน
3. บูรณาการ ประสานงานการขับเคลื่อนนโยบายและการบริหารจัดการการท่องเที่ยวให้มีเอกภาพเชื่อมโยงกับทุกภาคส่วน

4. พัฒนาศักยภาพด้านการท่องเที่ยวให้ได้มาตรฐาน

เป้าหมาย คือ การดำเนินการที่ต้องการให้บรรลุผลในอนาคต เป้าหมายของการวางแผนยุทธศาสตร์เพื่อพัฒนาการท่องเที่ยวของอำเภอพะโต๊ะ จังหวัดชุมพร ควรมีดังนี้

1. จำนวนนักท่องเที่ยวที่มาท่องเที่ยวมีเพิ่มมากขึ้น
2. รายได้จากการท่องเที่ยวของอำเภอพะโต๊ะเพิ่มมากขึ้น
3. ส่งเสริมให้มีสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับนักท่องเที่ยวมากขึ้น
4. ประชาชนเกิดความสำนึกรักบ้านเกิดและช่วยกันอนุรักษ์ทรัพยากรทางธรรมชาติ

ของอำเภอพะโต๊ะต่อไป

5. อำเภอพะโต๊ะได้รับการยอมรับว่ามีทรัพยากรธรรมชาติที่สวยงาม และบริการการท่องเที่ยวที่มีคุณภาพ ได้มาตรฐาน ปลอดภัยและยั่งยืน

ยุทธศาสตร์ คือ การกำหนดเกี่ยวกับประเด็นของการดำเนินการในอนาคต โดยยึดหลักตามแผนยุทธศาสตร์กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา พ.ศ.2551-2554 ซึ่งได้นำหลักการของปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง และแนวคิด คนเป็นศูนย์กลางการพัฒนา มาเป็นกรอบในการพัฒนาหลักเพื่อพัฒนาสู่ความยั่งยืน โดยยุทธศาสตร์ของการพัฒนาอำเภอพะโต๊ะ จังหวัดชุมพรมีทั้งหมด 4 ประเด็น คือ

1. ยุทธศาสตร์ด้านการสร้างความมั่นคงต่อการท่องเที่ยว
2. ยุทธศาสตร์ด้านการส่งเสริมการท่องเที่ยว
3. ยุทธศาสตร์ด้านการปรับโครงสร้างการท่องเที่ยว
4. ยุทธศาสตร์การปรับโครงสร้างการบริการการท่องเที่ยว

กลยุทธ์หรือแนวทางการพัฒนา การกระทำโดยอาศัยยุทธศาสตร์ เพื่อกำหนดโครงการหรือแผนงานในการนำไปปฏิบัติจริง

ยุทธศาสตร์ที่ 1 การสร้างความมั่นคงต่อการท่องเที่ยว มีกลยุทธ์ คือ

1. การเพิ่มความปลอดภัยแก่นักท่องเที่ยวและประชาชน
2. การสร้างอาชีพและรายได้จากการท่องเที่ยวแก่ประชาชน
3. การนำเทคโนโลยีด้านคอมพิวเตอร์เข้ามาใช้ในการบริการ นักท่องเที่ยวและบริหารทางการท่องเที่ยว
4. การพัฒนาการท่องเที่ยวให้มีคุณภาพและยั่งยืน
5. การควบคุมดูแลและลงโทษอย่างจริงจังสำหรับผู้ฝ่าฝืนกฎระเบียบในแหล่งท่องเที่ยว

มีโครงการ คือ

1. โครงการอบรมอาสาสมัครเพื่อช่วยเหลือนักท่องเที่ยวในอำเภอพะโต๊ะ โดยคัดเลือกจากประชาชนในอำเภอพะโต๊ะ ส่วนผู้ที่ให้ความรู้ในการอบรมคัดสรรจากบุคลากรจาก สถานีตำรวจ และเจ้าหน้าที่ด้านการท่องเที่ยว เพื่อให้ความรู้ในการช่วยเหลือนักท่องเที่ยวได้อย่างถูกต้อง และทันที
2. โครงการปรับปรุงและพัฒนาศูนย์รับแจ้งเหตุและให้บริการนักท่องเที่ยว โดยการปรับปรุงในส่วนที่มีอยู่แล้วเช่นที่อำเภอพะโต๊ะ และองค์การบริหารทั้ง 4 ตำบล และเพิ่มเติมในจุดที่ยังไม่มี เช่น ชุมชนที่มีคนอาศัยอยู่มาก แหล่งท่องเที่ยวต่างๆ โดยในช่วงเทศกาลจัดให้มีอาสาสมัครประจำอยู่จุดละไม่ต่ำกว่า 1 คนเพื่อให้บริการแก่นักท่องเที่ยวได้
3. โครงการพัฒนาสินค้าท้องถิ่นของอำเภอพะโต๊ะให้มีความหลากหลาย โดยทางอำเภอพะโต๊ะร่วมมือกับกลุ่มแม่บ้านซึ่งมีแล้วในทุกหมู่บ้าน โดยหมู่บ้านไหนมีผลิตภัณฑ์ประจำหมู่บ้านอยู่แล้วก็พัฒนาสินค้าที่น่าสนใจขึ้น เช่น บ้านปากทรงมีการผลิตผลไม้กวน กาแฟ ทางอำเภอพะโต๊ะเข้าไปพัฒนากล่องบรรจุภัณฑ์ เพื่อให้น่าสนใจยิ่งขึ้น ส่วนหมู่บ้านไหนยังไม่มีผลิตภัณฑ์ของหมู่บ้าน ก็จัดหาบุคลากรไปให้ความรู้เพื่อให้ประชาชนได้ร่วมกันคิดหาผลิตภัณฑ์ของตนโดยนำวัสดุจากในชุมชนตนมาพัฒนา เช่น ตำบลพะโต๊ะ มีการทำพวงกุญแจเป็นรูปแพ หรือการทำเสื้อพิมพ์ลายล่องแพ เพื่อขายให้แก่นักท่องเที่ยวในเทศกาลล่องแพ หรือเมื่อไปจัดกิจกรรมที่เน้นในการประชาสัมพันธ์ก็สามารถนำไปเผยแพร่ได้ด้วย
4. โครงการพัฒนาเว็บไซต์ของอำเภอพะโต๊ะให้สวยงาม น่าสนใจ และเปลี่ยนแปลงข้อมูลข่าวสารเป็นปัจจุบันอย่างสม่ำเสมอ โดยฝึกอบรมบุคลากรที่มีอยู่ให้มีความสามารถในการพัฒนาเว็บไซต์ โดยมีหน้าที่ในการปรับเปลี่ยน แก้ไขข้อมูล รวมทั้งจัดแต่งให้มีความสวยงามและเป็นปัจจุบันอย่างต่อเนื่อง
5. โครงการอบรมเพิ่มความรู้ด้านคอมพิวเตอร์ให้แก่ภาคเอกชน โดยการสรรหาคู่มือที่มีความรู้ ความสามารถด้านคอมพิวเตอร์ มาอบรมให้แก่ภาคเอกชน เช่น นำคอมพิวเตอร์มาใช้ในการรับจอง ห้องพัก หรือจองล่องแพ นำมาช่วยจัดเก็บข้อมูลลูกค้า เพื่อให้ลูกค้าเกิดความประทับใจ ตลอดจนนำมาใช้ในการบริหารจัดการด้านต่างๆ เพื่อลดต้นทุนและเป็นการเพิ่มประสิทธิภาพการให้บริการ
6. โครงการอบรมประชาชนเกี่ยวกับการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน โดยจัดให้มีบุคลากรด้านการท่องเที่ยวเข้าไปอบรมประชาชนเฉลี่ยแล้วหมู่บ้านละ 1 ครั้งต่อ 6 เดือนแต่ในหมู่บ้านไหนที่นักท่องเที่ยวให้ความสนใจ ก็เข้าไปอบรมและปลูกจิตสำนึกในการพัฒนาการท่องเที่ยวอย่าง

ยั่งยืน โดยจำนวนครั้งอาจเพิ่มมากขึ้น เช่น หมู่ 9 บ้านปากทรง มีบริการบ้านพักแบบโฮมสเตย์ บ้านในหยานมีกิจกรรมการล่องแพ และหมู่บ้านหมักไฟมีกิจกรรมท่องเที่ยวหน้าตก เป็นต้น

7. โครงการให้ความรู้กับนักท่องเที่ยวเกี่ยวกับการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน นอกจากให้ความรู้แก่ประชาชนด้านการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนแล้วต้องให้ความรู้แก่นักท่องเที่ยวด้วย เพื่อให้ช่วยกันอนุรักษ์ทรัพยากรของอำเภอพะโต๊ะ เช่น ก่อนการท่องเที่ยวมีการเปิดวีดิทัศน์ถึงประวัติความเป็นมา เพื่อให้นักท่องเที่ยวเห็นถึงความสำคัญ รวมถึงข้อปฏิบัติในการท่องเที่ยว เพื่อช่วยกันพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน

ยุทธศาสตร์ที่ 2 การส่งเสริมการท่องเที่ยว มีกลยุทธ์ คือ

1. การส่งเสริมการประชาสัมพันธ์ผ่านสื่อมวลชน
2. การกระตุ้นความร่วมมือของภาคเอกชนและประชาชนให้ร่วมกันอนุรักษ์ทรัพยากรการท่องเที่ยว

3. การส่งเสริมการท่องเที่ยวให้มีคุณภาพอย่างยั่งยืน
4. การส่งเสริมการอนุรักษ์วัฒนธรรมและประเพณีท้องถิ่น
5. การเชื่อมโยงเส้นทางการท่องเที่ยวกับอำเภออื่นใกล้เคียง

มีโครงการ คือ

1. โครงการประชาสัมพันธ์ร่วมกับกระทรวงท่องเที่ยวในงานต่างๆ ทั้งในประเทศและต่างประเทศ โดยร่วมจัดบูท เช่น งานท่องเที่ยวไทย และนิทรรศกาลการท่องเที่ยวที่ประเทศไทยไปร่วมในต่างประเทศเพื่อเป็นการประชาสัมพันธ์อำเภอพะโต๊ะ

2. โครงการประชาสัมพันธ์ผ่านสื่อ เช่น หนังสือนำเที่ยว รายการโทรทัศน์วิทยุอย่างต่อเนื่อง โดยร่วมกับหนังสือ อ.ส.ท หรือเพื่อนเดินทาง หรือจัดให้มีรายการโทรทัศน์มาทำรายการเกี่ยวกับการท่องเที่ยว

3. โครงการส่งเสริมการท่องเที่ยวรูปแบบใหม่โดยมีการปรับเปลี่ยนไปตามความเหมาะสมของช่วงเวลา เช่น เดือนพฤศจิกายนถึงเดือนกุมภาพันธ์ จัดกิจกรรมเดินป่าศึกษาธรรมชาติ เดือนกุมภาพันธ์ถึงเดือนพฤษภาคม จัดให้มีกิจกรรมล่องแพ เดือนมิถุนายนถึงเดือนสิงหาคม จัดให้มีกิจกรรมท่องเที่ยวหน้าตก และเดือนกันยายนถึงเดือนพฤศจิกายน จัดให้มีการท่องเที่ยวเชิงเกษตร เที่ยวชมสวนผลไม้ เป็นต้น

4. โครงการเชื่อมโยงเส้นทางการท่องเที่ยวเกี่ยวกับอำเภอหลังสวน จังหวัดชุมพร และอำเภอเมือง จังหวัดระนอง เนื่องจากอำเภอพะโต๊ะเป็นอำเภอทางผ่านระหว่างอำเภอหลังสวนและอำเภอเมืองซึ่งทั้งสองอำเภอมีกิจกรรมการท่องเที่ยวมากเช่น ภูเขาหญ้า น้ำตกหงาว บ่อน้ำร้อน เป็นต้น

5. โครงการส่งเสริมการจัดกิจกรรมสืบสานประเพณีและวัฒนธรรมของอำเภอพะโต๊ะ เช่น จัดกิจกรรมรดน้ำผู้ใหญ่ในวันสงกรานต์ พิธีสารทเดือนสิบ และพิธีกรรมในวันสำคัญทางศาสนา

6. โครงการจัดทำ รวบรวมข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับประวัติศาสตร์ ตำนานหรือความเชื่อของอำเภอพะโต๊ะที่น่าสนใจ โดยจัดแสดงเป็นพิพิธภัณฑ์ที่ว่าการอำเภอพะโต๊ะหลังเก่า เนื่องจากเป็นสถานที่ที่ผู้คนในอำเภอพะโต๊ะมีความคุ้นเคยเป็นอย่างดี

ยุทธศาสตร์ที่ 3 การปรับโครงสร้างการท่องเที่ยว มีกลยุทธ์ คือ

1. ส่งเสริมให้บุคลากรของหน่วยงานรัฐมีความเข้าใจเกี่ยวกับการพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน

2. สนับสนุนความร่วมมือระหว่างหน่วยงานภาครัฐและประชาชนในการพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน

3. การเพิ่มความรู้แก่ชุมชนในการจัดการการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน

4. ให้ประชาชนได้มีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาการท่องเที่ยว

มีโครงการ คือ

1. โครงการจัดทำระบบฐานข้อมูลที่สำคัญ เพื่อเป็นข้อมูลให้ภาครัฐและเอกชนนำไปใช้ประโยชน์เรื่องต่างๆ ได้ โดยนำระบบคอมพิวเตอร์มาใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

2. โครงการฝึกอบรมบุคลากรภาครัฐให้มีความเข้าใจเกี่ยวกับการพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน เพื่อเป็นการเพิ่มทักษะด้านการพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนโดยจัดสัมมนาพหุบุคลากรไปศึกษาในพื้นที่อื่นที่มีกิจกรรมการท่องเที่ยวลักษณะเดียวกับอำเภอพะโต๊ะ เช่น อำเภอเมือง จังหวัดชุมพร หรือ จังหวัดสุราษฎร์ธานี

3. โครงการจัดประชุมเพื่อให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนรวมถึงการนำไปสู่การปฏิบัติ ซึ่งมีการจัดประชุมอย่างน้อย เดือนละ 1 ครั้งเพื่อเป็นการเก็บรวบรวมข้อมูลต่างๆจากประชาชนในท้องถิ่น ทำให้ง่ายในการจัดทำแผนพัฒนา และการปฏิบัติเพราะประชาชนเป็นคนเห็นปัญหาเอง

4. โครงการส่งเสริมการจัดทำประชาพิจารณ์ให้เป็นมาตรฐานในการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวในอำเภอพะโต๊ะ

ยุทธศาสตร์ที่ 4 การปรับโครงสร้างการบริการการท่องเที่ยว มีกลยุทธ์ คือ

1. การปลูกจิตสำนึกของประชาชนให้เป็นเจ้าบ้านที่ดีและเป็นนักท่องเที่ยวที่ดี

2. พัฒนาสิ่งอำนวยความสะดวกให้แก่นักท่องเที่ยว

3. ฝึกอบรมบุคคลากรให้มีความรู้และเชี่ยวชาญทางการท่องเที่ยว

4. จัดตั้งหน่วยงานที่ช่วยส่งเสริม สนับสนุน ธุรกิจบริการด้านการท่องเที่ยวในการหาแหล่งเงินทุนกับหน่วยงานต่างๆ

5. ส่งเสริมการรวมรวมตัวของผู้ประกอบการเพื่อพัฒนามาตรฐานผลิตภัณฑ์ การให้บริการ และลดการตัดราคา

มีโครงการ คือ

1. โครงการพัฒนาระบบสาธารณูปโภคให้เพียงพอเพื่อรองรับนักท่องเที่ยว เนื่องจากอำเภอพะโต๊ะ ยังขาดที่พักและร้านอาหารไว้บริการนักท่องเที่ยว โดยต้องมีคุณภาพและมาตรฐานเดียวกัน

2. โครงการฝึกอบรมภาคเอกชนในการประกอบกิจกรรมการท่องเที่ยวที่เป็นนวัตกรรมใหม่ ซึ่งเกิดจากความร่วมมือของภาคเอกชนทั้งธุรกิจล่องแพ ธุรกิจที่พัก และธุรกิจร้านอาหาร

3. โครงการฝึกอบรมยุวมัคคุเทศก์เพื่อให้บริการนักท่องเที่ยว โดยความร่วมมือระหว่างอำเภอ องค์การบริหารส่วนท้องถิ่น กับโรงเรียน ในการฝึกอบรมนักเรียนให้เป็นมัคคุเทศก์ ก่อให้เกิดรายได้แก่นักเรียนเอง และเป็นการปลูกจิตสำนึกให้เยาวชนเกิดความรักในทรัพยากร

4. โครงการฝึกอบรมทักษะทางด้านภาษา แก่ผู้ประกอบการและบุคลากรด้านการท่องเที่ยวเพื่อพัฒนาการให้บริการแก่ชาวต่างชาติ เนื่องจากมีการโฆษณาประชาสัมพันธ์ไปยังต่างประเทศ ทำให้มีนักท่องเที่ยวต่างชาติเข้ามาท่องเที่ยวภายในอำเภอพะโต๊ะเพิ่มขึ้น เช่น ประเทศจีน ประเทศเกาหลี ประเทศออสเตรเลีย เป็นต้น ดังนั้นผู้ประกอบการและบุคลากรต้องมีความรู้ความสามารถด้านภาษา โดยเฉพาะภาษาอังกฤษ โดยการจัดสรรงบประมาณมาจัดจ้างบุคลากรให้ความรู้แก่ผู้ประกอบการ

5. โครงการส่งเสริมให้เกิดระบบบริการนำเที่ยวที่มีมาตรฐานในอำเภอพะโต๊ะ

การวางแผนยุทธศาสตร์เพื่อพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนในอำเภอพะโต๊ะ จังหวัดชุมพร

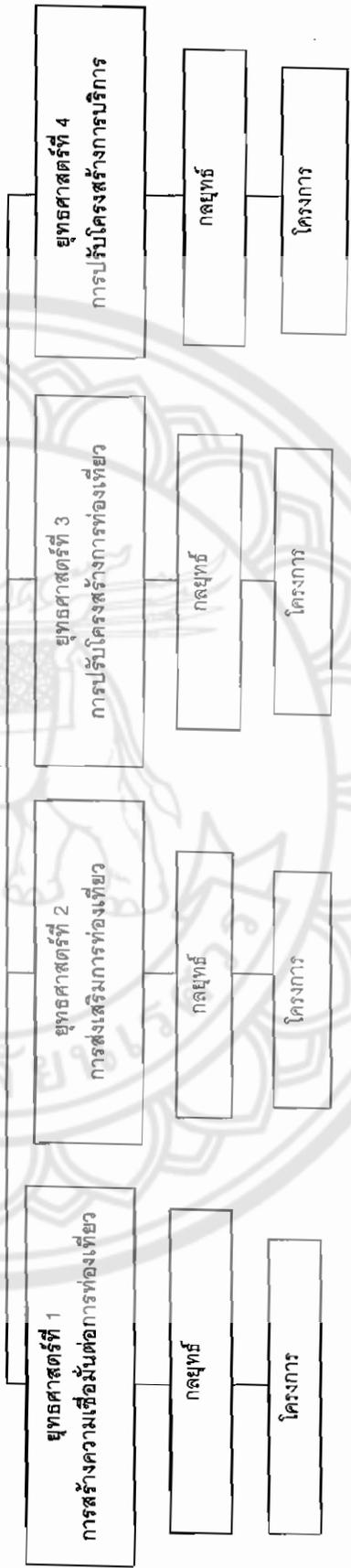
วิสัยทัศน์ อำเภอพะโต๊ะจะเป็นแหล่งท่องเที่ยวธรรมชาติในระดับภาคใต้ที่มีคุณภาพ สามารถเดินทางท่องเที่ยวได้ตลอดทั้งปี พัฒนาการท่องเที่ยวเพื่อพัฒนาสังคมและชุมชนอย่างยั่งยืน ควบคู่ไปกับการฟื้นฟูมรดกด้านวัฒนธรรม ประเพณี วิถีชีวิตเพื่อนำไปสู่การท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน

ภารกิจ

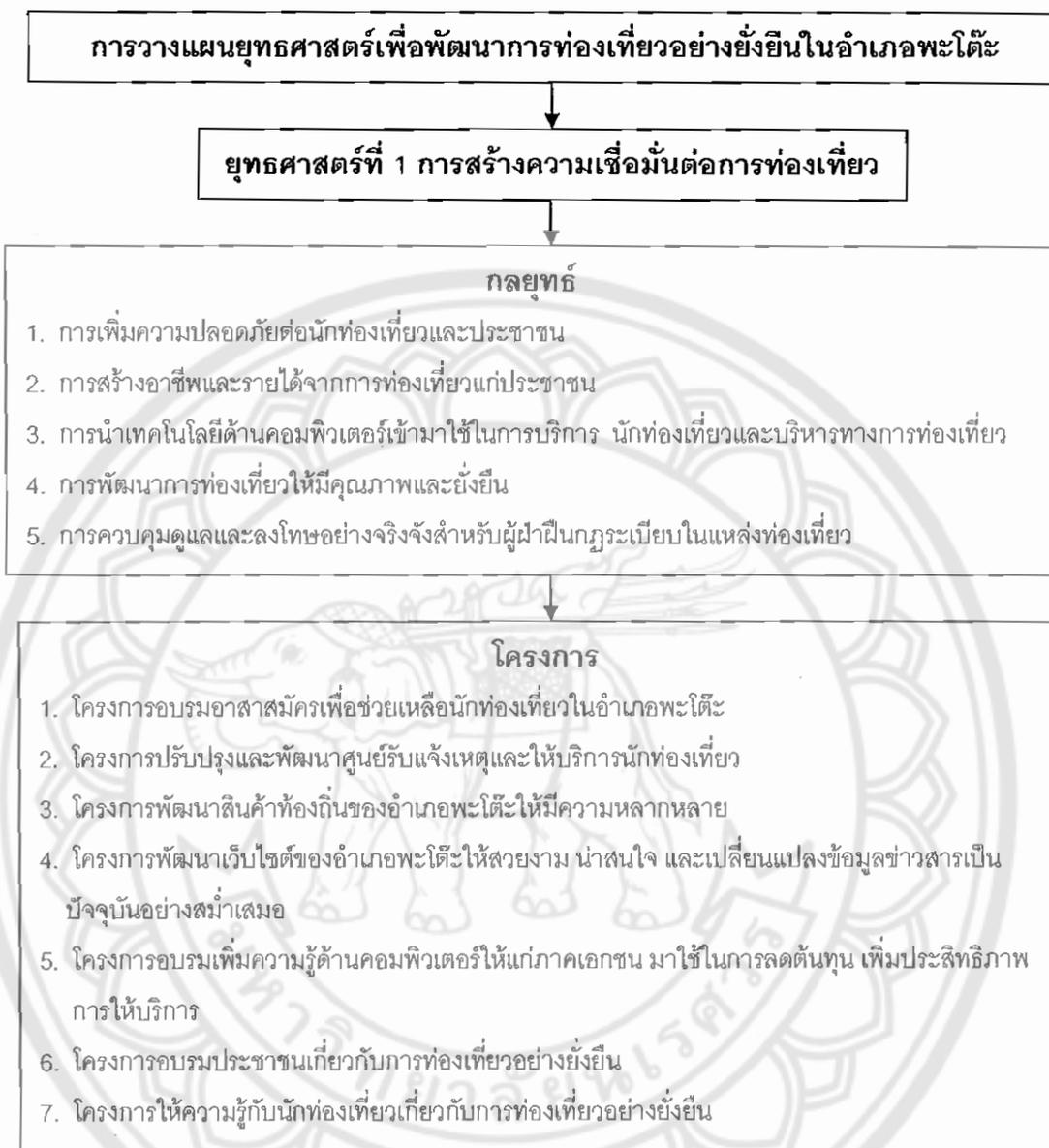
- ส่งเสริม สนับสนุนการบริหารจัดการการตลาดและการท่องเที่ยวอย่างมีประสิทธิภาพเพื่อสร้างรายได้แก่ประชาชนในท้องถิ่น
- สนับสนุนให้เกิดการพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรมและสิ่งแวดล้อมของอำเภอพะโต๊ะให้เกิดความสมดุล ยั่งยืน
- บูรณาการ ประสานงานการขับเคลื่อนนโยบายและการบริหารจัดการการท่องเที่ยวให้มีเอกภาพเชื่อมโยงกับทุกภาคส่วน
- พัฒนาบุคลากรด้านการท่องเที่ยวให้ได้มาตรฐาน

เป้าหมาย

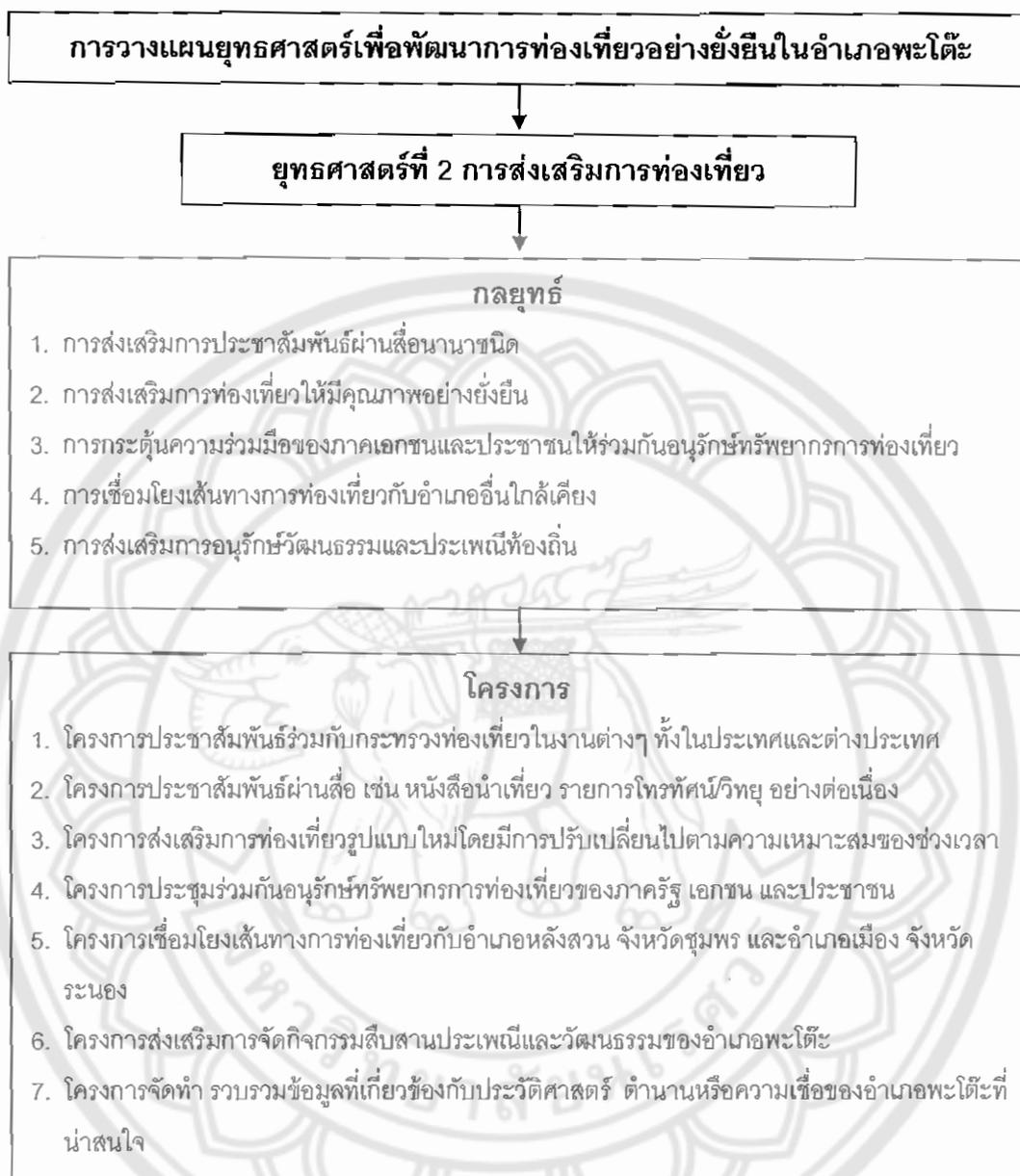
- รายได้จากการท่องเที่ยวของอำเภอพะโต๊ะเพิ่มมากขึ้น
- จำนวนนักท่องเที่ยวที่เพิ่มขึ้นมีมากขึ้น
- อำเภอพะโต๊ะได้รับการยอมรับว่ามีทรัพยากรธรรมชาติที่สวยงาม และบริการการท่องเที่ยวที่มีคุณภาพ ปลอดภัยและยั่งยืน
- ส่งเสริมให้มีสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับนักท่องเที่ยวมากขึ้น
- ประชาชนเกิดความสามัคคีร่วมกันรักบ้านเกิดและช่วยกันอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมต่อไป

ภาพ 9 แสดงแผนยุทธศาสตร์เพื่อพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนของอำเภอพะโต๊ะ จังหวัดชุมพร

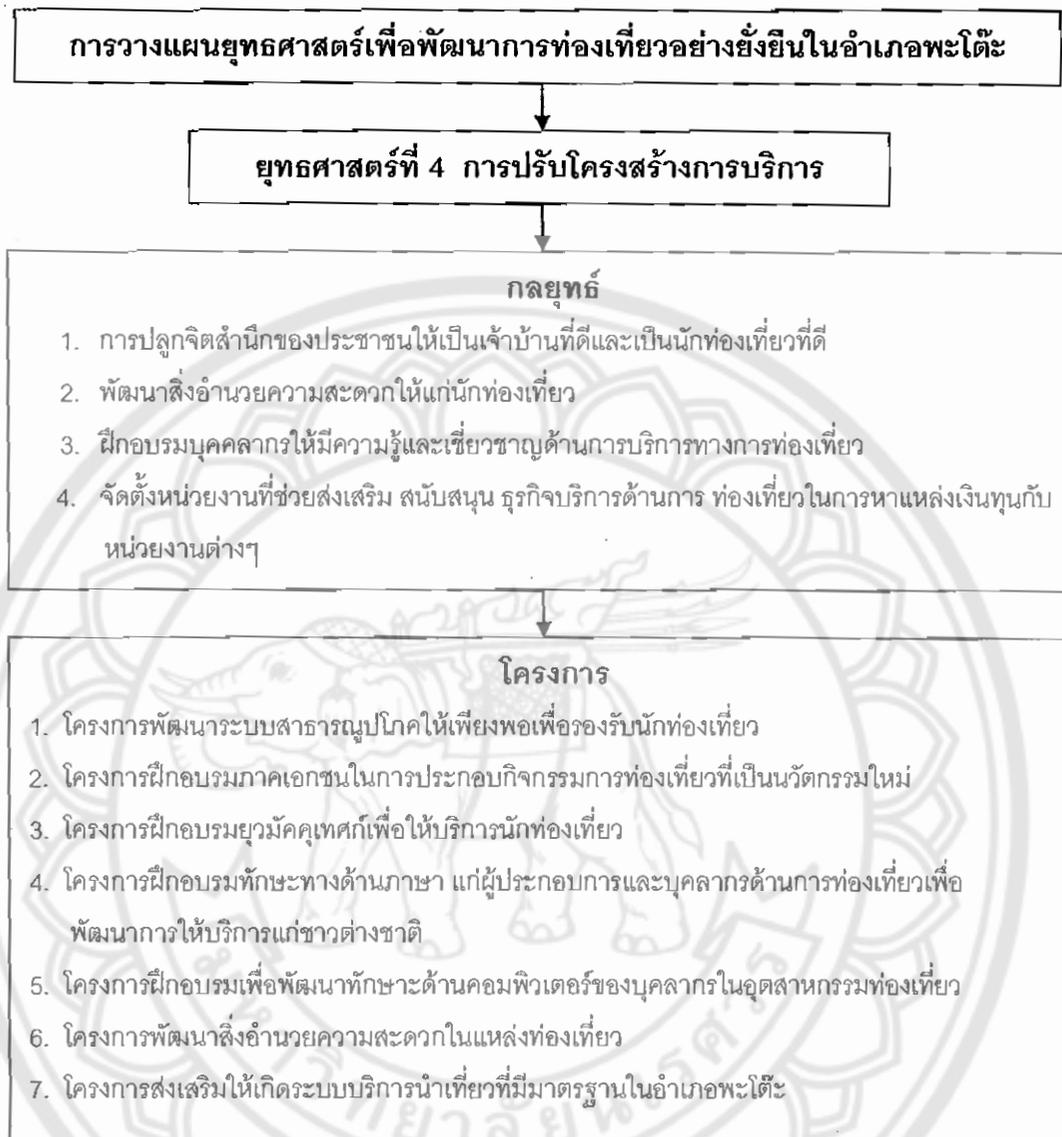
ภาพ 10 แสดงแผนยุทธศาสตร์ที่ 1 การสร้างความเชื่อมั่นต่อการท่องเที่ยว

ภาพ 11 แสดงแผนยุทธศาสตร์ที่ 2 การส่งเสริมการท่องเที่ยว

ภาพ 12 แสดงแผนยุทธศาสตร์ที่ 3 การปรับโครงสร้างการท่องเที่ยว

ภาพ 13 แสดงแผนยุทธศาสตร์ที่ 4 การปรับโครงสร้างการบริการ

ตอนที่ 4 อภิปรายผลเรื่องการประเมินศักยภาพการท่องเที่ยวของอำเภอพะโต๊ะ จังหวัดชุมพร ภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาชน ดังนี้

อภิปรายเกี่ยวกับศักยภาพด้านแหล่งท่องเที่ยวของอำเภอพะโต๊ะในภาพรวมต่อไปนี้ อำเภอพะโต๊ะมีศักยภาพในด้านแหล่งท่องเที่ยว ได้แก่ ความมีเอกลักษณ์ทางวัฒนธรรมเฉพาะถิ่น และเก่าแก่ เป็นแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติที่โดดเด่น มีความอุดมสมบูรณ์หลากหลายของชีวภาพ สัตว์ป่าและพืชพันธุ์ ส่งผลให้มีความน่าสนใจกว่าอำเภออื่นใกล้เคียง ตลอดจนสภาพพื้นที่มีแม่น้ำพะโต๊ะไหลผ่านจึงเหมาะสำหรับการจัดกิจกรรมท่องเที่ยวทางน้ำ หรือเดินป่า ด้วยสภาพทัศนียภาพและความสวยงามของทรัพยากรการท่องเที่ยว ไม่สมควรสร้างสิ่งก่อสร้างในสถานที่ท่องเที่ยวทางธรรมชาติโดยไม่จำเป็น และถ้าจำเป็นจะต้องสร้างก็ควรคำนึงถึงความสอดคล้องกับสภาพธรรมชาติ ไม่บดบังทิวทัศน์ที่สวยงาม(วรรณ วรชวานิช 2546, หน้า 67) อีกทั้ง ศักยภาพของพื้นที่ในการพัฒนาในอนาคตและการเข้าถึงพื้นที่ เช่น อุทยานแห่งชาติป่าพะโต๊ะ น้ำตกเหวไหลม น้ำตกเหวตาจันทร์ มีสภาพภูมิอากาศที่เหมาะสมต่อการท่องเที่ยว รวมไปถึงสภาพของพื้นดิน พืชคลุมดินและบริเวณโดยรอบ และสิ่งแวดล้อมและระบบนิเวศได้รับผลกระทบง่าย ดังนั้น อำเภอพะโต๊ะ จึงมีศักยภาพจะพัฒนาในอนาคต ขนาดของเนื้อที่ในการประกอบกิจกรรมมีอยู่พอสมควรสามารถพัฒนาสิ่งอำนวยความสะดวกในขั้นพื้นฐาน เพื่อรองรับการขยายตัว โดยเฉพาะอำเภอพะโต๊ะควรมีนโยบายการขยายตัวด้านการท่องเที่ยวทางธรรมชาติที่สามารถรักษาความสมบูรณ์ของธรรมชาติและความเป็นเอกลักษณ์ท้องถิ่นไว้ได้

อภิปรายผลศักยภาพด้านเศรษฐกิจของอำเภอพะโต๊ะ ถือได้ว่าอำเภอพะโต๊ะเป็นแหล่งเพาะปลูกผลไม้มากมาย เช่น เงาะ มังคุด ลองกอง และทุเรียน ซึ่งสามารถพัฒนาให้เป็นแหล่งท่องเที่ยว และสร้างรายได้ให้แก่ประชาชนได้อีกทาง นอกจากนี้อำเภอพะโต๊ะมีความอุดมสมบูรณ์ทางธรรมชาติที่โดดเด่น จึงสามารถพัฒนาให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติที่สำคัญของภาคใต้ได้หากมีการจัดการที่ดีและมีคุณภาพ อำเภอพะโต๊ะเป็นอำเภอที่มีความพร้อมในด้านสาธารณูปโภค เช่น ถนน ไฟฟ้า ประปา อยู่มาก แต่ในเขตพื้นที่ห่างไกลจากตัวอำเภอความพร้อมบางอย่าง เช่น ไฟฟ้า ประปา ยังเข้าไม่ถึงก็มี เช่น หมู่บ้านคลองเรือ ตำบลปากทรง ที่มีการท่องเที่ยวแบบโฮมสเตย์ ซึ่งมีการนำพลังงานจากแสงอาทิตย์เข้ามาใช้ในหมู่บ้าน ส่วนน้ำที่ใช้ใช้น้ำจากภูเขา จึงเป็นสิ่งดึงดูดนักท่องเที่ยวที่ชื่นชอบการท่องเที่ยวแบบสัมผัสกับธรรมชาติได้เป็นอย่างดี ในภาพรวมอำเภอพะโต๊ะ ยังขาดความพร้อมด้านที่พัก และร้านอาหาร เนื่องด้วยอำเภอพะโต๊ะเป็นเส้นทางระหว่างอำเภอหลังสวน จังหวัดชุมพร และอำเภอราชกรุด จังหวัดระนอง จึงเป็นเหมือนทางผ่านเท่านั้น หรือจะมีนักท่องเที่ยวก็จะมีแต่ช่วงเทศกาลงานประเพณีเท่านั้น หรือจะมีนักท่องเที่ยวมาพักค้างคืน ก็พักระยะสั้น 1-2 คืน และด้วยสาเหตุนี้เองจึงทำให้นักลงทุนไม่กล้า

สร้างที่พักเพิ่มขึ้น ส่งผลให้มีที่พักไว้คอยบริการนักท่องเที่ยวมีจำนวนน้อย ในส่วนของร้านอาหาร เนื่องจากอำเภอพะโต๊ะเป็นอำเภอไม่ใหญ่นัก ผู้คนส่วนใหญ่จะมีอาชีพเกษตรกรรม จึงมีวิถีชีวิตอาศัยอยู่ในสวนของตนเอง ไม่นิยมทานข้าวนอกบ้านกัน ดังนั้นร้านอาหารจะมีขายเฉพาะในตัวอำเภอ ซึ่งจะขายเฉพาะวันจันทร์-วันศุกร์ เนื่องจากขายให้สำหรับประชาชนที่มีอาชีพรับราชการ หรือค้าขาย เท่านั้น ดังนั้นในวันเสาร์ และวันอาทิตย์ซึ่งเป็นวันหยุด จะมีร้านอาหารเปิดอยู่น้อยมาก นอกจากนี้ยังเป็นเทศกาลต่าง ๆ ดังนั้นจึงต้องมีการปรับปรุงการท่องเที่ยวให้มีนักท่องเที่ยวเดินทางมาท่องเที่ยวอย่างต่อเนื่องเพื่อเป็นการกระตุ้นเศรษฐกิจของอำเภอพะโต๊ะ ซึ่งการจัดการการท่องเที่ยวนั้นต้องมีชุมชนเป็นศูนย์กลางในการจัดการโดยต้องมีความกลมกลืนกับสภาพท้องถิ่น และสิ่งแวดล้อมทางธรรมชาติมากที่สุด ซึ่งใช้ลักษณะเด่นของชุมชนทั้งลักษณะของเกษตรกรรม วัฒนธรรมท้องถิ่น และลักษณะธรรมชาติของท้องถิ่น มาเป็นสิ่งดึงดูดนักท่องเที่ยว และจัดการอย่างเหมาะสมในด้านการให้บริการทางท่องเที่ยวต่างๆ เช่น ที่พัก การนำเที่ยวอาหารและของที่ระลึก เพื่อรักษาความสมดุลของท้องถิ่นไว้ (วิมล จิโรจพันธ์, ประชิต สกฤษพัฒน์ และอุดม เขยกีวงศ์, 2548, หน้า 192-197) โดยภาคเอกชน คือ ผู้ประกอบการด้านการท่องเที่ยว ควรให้ความร่วมมือกับภาครัฐ หนึ่งชุมชนก็ควรมีส่วนร่วมในการพัฒนาสาธารณูปโภคและคมนาคมต้องเป็นความร่วมมือของทั้ง 3 ฝ่าย เพื่อพิจารณาตัดสินใจการร่วมปฏิบัติและร่วมรับผิดชอบในเรื่องต่าง ๆ เพื่อแก้ปัญหาและนำมาซึ่งสภาพความเป็นอยู่ดีขึ้น (ยุวัฒน์ วุฒิเมธี, 2542, หน้า 23-26)

อภิปรายผลด้านสิ่งแวดล้อม พบว่าอำเภอพะโต๊ะในเขตเทศบาลและอบต. ควรมีการบริหารจัดการขยะและสิ่งปฏิกูลรูปแบบต่าง ๆ โดยเฉพาะในแหล่งท่องเที่ยว ควรมีการปลูกจิตสำนึกให้ทำการลดขยะ นำขยะมาหมุนเวียนและมีระบบกำจัดขยะที่ถูกวิธีเหมาะสม ไม่ส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม อย่างไรก็ตามอำเภอพะโต๊ะมีการจัดการแบ่งเขตพื้นที่ในอำเภอพะโต๊ะออกเป็นเขตต่าง ๆ ซึ่งสอดคล้องกับการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อมเชิงกลยุทธ์ (SEA) ทำการประเมินผลกระทบใน 4 ระดับ คือตั้งแต่ระดับนโยบาย ระดับแผนงาน ระดับโปรแกรม (สถาบันพัฒนาการท่องเที่ยวเพื่ออนุรักษ์สิ่งแวดล้อม, 2546, หน้า 36 – 41) เพื่อให้กิจกรรมการท่องเที่ยวไม่ก่อให้เกิดผลกระทบโดยรวมและโดยรวม การแบ่งเขตพื้นที่ควรมีการจัดการอย่างชัดเจนตามรูปแบบของระบบนิเวศและกิจกรรมที่ไม่ก่อให้เกิดผลกระทบสามารถควบคุมการใช้ประโยชน์ในพื้นที่อำเภอพะโต๊ะได้อย่างมีประสิทธิภาพสูงสุด ทั้งนี้ผู้วิจัยคิดว่าอำเภอพะโต๊ะควรมีมาตรการในการกำหนดจำนวนนักท่องเที่ยวและกิจกรรมให้เหมาะสมกับความสามารถในการรองรับของอำเภอพะโต๊ะ หนึ่งในด้านความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของนักท่องเที่ยวและชุมชน ผู้วิจัยคิดว่าควรมีมาตรการในการควบคุมดูแลรักษาความปลอดภัยให้แก่นักท่องเที่ยวเพราะนักท่องเที่ยวมีความ

เสี่ยงต่อชีวิตและทรัพย์สินสูง ในขณะที่เดินทางท่องเที่ยวควรจัดให้มีเจ้าหน้าที่ดูแลมีการลงทะเบียนนักท่องเที่ยว มีการติดตั้งป้ายและสัญญาณเตือนภัยอย่างเหมาะสม มีการจัดแผนกำลังคนและอุปกรณ์เครื่องมือต่าง ๆ ตลอดจนเจ้าหน้าที่ที่มีความพร้อมได้รับการอบรมด้านความปลอดภัยและการแก้ไขสถานการณ์ฉุกเฉินที่อาจเกิดจากภัยธรรมชาติหรือภัยจากมนุษย์ อย่างไรก็ตามหากพะโต๊ะควรมีแผนยุทธศาสตร์ด้านการพัฒนาการท่องเที่ยวแบบบูรณาการและมีการดำเนินงานตามแผนยุทธศาสตร์ดังกล่าวเพื่อก่อให้เกิดการท่องเที่ยวที่ยั่งยืน

อภิปรายการจัดการภาครัฐ การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยได้ให้ความสำคัญและสนับสนุนการท่องเที่ยวของอำเภอพะโต๊ะ ดังจะเห็นได้จากการนำกิจกรรมล่องแพพะโต๊ะ เข้าในใส่ในปฏิทินการท่องเที่ยวของการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย แต่ยังคงขาดความต่อเนื่องในการส่งเสริมการท่องเที่ยว ทั้งนี้ควรทำแผนยุทธศาสตร์การท่องเที่ยวของอำเภอพะโต๊ะ และนำแผนดังกล่าวเสนอต่อกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา เพื่อให้มีการส่งเสริมกิจกรรมการท่องเที่ยวในรูปแบบอื่นด้วยและให้การสนับสนุนอย่างต่อเนื่อง ทั้งยังเป็นประโยชน์ในการขอสนับสนุนเรื่องงบประมาณด้วย ควรมีการบรรจุแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนในแผนยุทธศาสตร์ขององค์การบริหารส่วนตำบลทั้ง 4 ตำบล และ 1 เทศบาลของอำเภอพะโต๊ะ เพื่อให้การพัฒนาการท่องเที่ยวไปในทิศทางเดียวกัน ร่วมกันพัฒนาให้มีนักท่องเที่ยวเพิ่มขึ้น มีการประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยว เช่น การล่องแพพะโต๊ะ โฮมสเตย์ น้ำตกเหวไหลม เดินป่าพะโต๊ะ อย่างต่อเนื่อง โดยร่วมมือกับการท่องเที่ยวจังหวัดชุมพร และการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย ซึ่งมีการโฆษณาประชาสัมพันธ์ผ่านสื่อมวลชน เช่น โทรทัศน์ วิทยุ นิตสารท่องเที่ยว เป็นต้น ควรมีศูนย์ข้อมูลไว้บริการนักท่องเที่ยวในสถานที่ท่องเที่ยวสำคัญๆ เช่น น้ำตกเหวไหลม ที่ว่าการอำเภอพะโต๊ะ เทศบาลอำเภอพะโต๊ะ องค์การบริหารส่วนตำบล ทั้ง 4 ตำบล โดยมีการจัดทำเอกสารที่มีความน่าสนใจ และข้อมูลที่เป็นปัจจุบันอยู่เสมอ นอกจากนี้ควรพัฒนาความรู้ความสามารถและจำนวนของเจ้าหน้าที่ในการให้บริการการท่องเที่ยวเพิ่มมากขึ้น พัฒนาที่พักแรมรูปแบบ Home stay ที่หมู่บ้านคลองเรือ ตำบลปากทรง เป็นโครงการนำร่องควรทำการวางแผนด้านการตลาดเพื่อกำหนดกลุ่มเป้าหมาย วิเคราะห์ความต้องการกลุ่มเป้าหมายทั้งชาวไทยและต่างชาติ เพื่อเตรียมสินค้าและบริการสำหรับนักท่องเที่ยว ในแผนพัฒนาการตลาดต้องมีเป้าประสงค์ชัดเจน โดยไม่ทำลายทรัพยากรและวัฒนธรรมท้องถิ่น

อภิปรายศักยภาพแหล่งท่องเที่ยวของอำเภอพะโต๊ะด้านการมีส่วนร่วมของชุมชน ก่อให้เกิดประโยชน์ต่อประชาชนด้านอนุรักษ์ทรัพยากรสิ่งแวดล้อมและวัฒนธรรม ชุมชนเข้มแข็ง มีศักยภาพ และมีส่วนร่วมในการพัฒนา โอกาสในการสนับสนุนด้านการพัฒนาและการมีส่วนร่วม

จากรัฐ มีความตระหนักต่อผลกระทบด้านสิ่งแวดล้อมชุมชน/องค์กร/นักท่องเที่ยว รวมทั้งมี ประโยชน์ต่อชุมชนด้านเศรษฐกิจและการกระจายรายได้ ผู้วิจัยขออภิปรายในภาพรวมของอำเภอ พะโต๊ะ ดังนี้คือ คือการเปิดโอกาสให้ประชาชนได้มีส่วนร่วมในการคิดริเริ่ม การพิจารณาตัดสินใจ การร่วมปฏิบัติและร่วมรับผิดชอบในเรื่องต่างๆ อันมีผลกระทบถึงตัวประชาชนเอง การที่สามารถ ทำให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนา เพื่อแก้ปัญหาและนำมาซึ่งสภาพความเป็นอยู่ของ ประชาชนดีขึ้นได้นั้น ผู้นำการเปลี่ยนแปลงต้องยอมรับปรัชญาการพัฒนาชุมชนที่ว่า มนุษย์ทุกคน ต่างมีความปรารถนาที่จะอยู่ร่วมกับผู้อื่นอย่างมีความสุข ได้รับการปฏิบัติอย่างเป็นธรรม และเป็นที่ยอมรับของผู้อื่น พร้อมทั้งจะอุทิศตนเพื่อกิจกรรมของชุมชน (ยุวัฒน์ วุฒิเมธี, 2542, หน้า 23-26) นอกจากนี้ ประชาชนยังมีส่วนร่วมในการในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมทางการท่องเที่ยว ทั้งยังเป็น การรักษาและสืบสานเอกลักษณ์ วิถีชีวิต วัฒนธรรม ภูมิปัญญาท้องถิ่น และเป็นสิ่งดึงดูด นักท่องเที่ยว และจัดการอย่างเหมาะสมในด้านการให้บริการทางท่องเที่ยวต่าง ๆ (วิมล จิโรจพันธุ์ ประชิต สกุนพัฒนา และ อุดม เขยทิวส์, 2548, หน้า 192 – 197) จึงนับได้ว่าการท่องเที่ยวส่งผล ให้เกิดการอนุรักษ์ทรัพยากรวัฒนธรรมในพื้นที่อำเภอพะโต๊ะ หนึ่งการพัฒนาการท่องเที่ยวในอำเภอ พะโต๊ะ สามารถก่อให้เกิดต่อชุมชนอำเภอพะโต๊ะทางด้านเศรษฐกิจและการกระจายรายได้ เราสามารถใช้ในการพัฒนาการท่องเที่ยวเป็นโอกาสทางเศรษฐกิจกระตุ้นเศรษฐกิจท้องถิ่นให้อยู่ใน ระดับสูงขึ้น การท่องเที่ยวสามารถเปิดโอกาสให้ประชาชนท้องถิ่นของอำเภอพะโต๊ะมีงานทำและมี รายได้ทั้งทางตรงและทางอ้อม รวมทั้งยังเป็นโอกาสในการได้รับการสนับสนุนด้านการพัฒนาต่าง ๆ จากองค์กรของภาครัฐและภาคเอกชนโอกาสในการของบประมาณสนับสนุนโครงการท่องเที่ยวของ อำเภอพะโต๊ะ ซึ่งจะเอื้ออำนวยต่อการพัฒนาการท่องเที่ยวในพื้นที่อำเภอพะโต๊ะจึงเป็นโอกาสใน การพึ่งพาตนเอง ซึ่งจะทำให้ชุมชนมีความเข้มแข็งยิ่งขึ้นและมีโอกาสในการมีส่วนร่วมใน กระบวนการคิด การตัดสินใจ และการร่วมกำหนดนโยบาย และการสร้างแผนยุทธศาสตร์ใน การพัฒนาการท่องเที่ยวของอำเภอพะโต๊ะ

นอกเหนือจากด้านกระบวนการวางแผนยุทธศาสตร์แล้วนั้น ข้อเสนอแนะต่างๆรวมถึง ความคิดเห็นด้านการท่องเที่ยวของอำเภอพะโต๊ะ นับเป็นปัจจัยหนึ่งที่มีความสำคัญที่ทำให้ผู้วิจัยได้ ทราบถึงความต้องการต่างๆทั้งภาครัฐ เอกชน ประชาชน และนักท่องเที่ยวที่เดินทางมาท่องเที่ยว อำเภอพะโต๊ะ ที่สามารถสะท้อนให้เห็นถึงแนวทางให้การพัฒนาการท่องเที่ยวแบบบูรณาการ เพื่อการพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนของอำเภอพะโต๊ะในอนาคต ตามหลักการและทฤษฎี ทางการท่องเที่ยวต่างๆ มาประมวลผลเพื่ออภิปรายผลไปแล้วนั้น ผู้วิจัยยังได้มีการนำข้อมูลทั้ง

เอกสารอ้างอิงต่างๆมาประมวลผลเพื่อสร้างแผนยุทธศาสตร์แบบบูรณาการเพื่อพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน ในอำเภอพะโต๊ะ

ข้อเสนอแนะทั่วไป

1. ภาครัฐ เช่น นายอำเภอพะโต๊ะ หรือพัฒนาการชุมชน ควรมีการจัดทำแผนยุทธศาสตร์เพื่อพัฒนาการท่องเที่ยวที่ยั่งยืนในพื้นที่อำเภอพะโต๊ะจะทำให้นักท่องเที่ยวมาท่องเที่ยวอำเภอพะโต๊ะและพักค้างคืนเพิ่มขึ้น
2. ในการวางแผนยุทธศาสตร์ของอำเภอพะโต๊ะ และองค์การบริหารส่วนตำบลทั้ง 4 ตำบล ควรมีการบูรณาการ และผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง จากทุกภาคส่วนเข้ามาระดมความคิดเพื่อหาทางเลือกที่เหมาะสมที่สุดมาปฏิบัติการ
3. ภาครัฐและภาคเอกชน ควรมีการวางแผนยุทธศาสตร์เพื่อพัฒนารีสอร์ทตลอดจนที่พักแรมอื่น ๆ ให้เป็นที่พักแรมเชิงอนุรักษ์ในรูปแบบโครงการระยะสั้น เพื่อสนองตอบความต้องการของนักท่องเที่ยวที่ชอบท่องเที่ยวธรรมชาติ
4. ควรให้ประชาชนเข้ามามีบทบาทในการอนุรักษ์ทรัพยากรทางธรรมชาติมากขึ้น เนื่องจากเป็นคนในพื้นที่ สามารถดูแลได้ทั่วถึง อีกทั้งได้อนุรักษ์ให้แก่อนุชนรุ่นหลัง
5. ภาครัฐควรมีการพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างต่อเนื่อง และส่งเสริมการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติด้วยเช่นกัน
6. ควรมีการประชาสัมพันธ์ความเป็นมาของอำเภอพะโต๊ะ และงานเทศกาลผลไม้ และวัฒนธรรมประเพณีของอำเภอตลอดทั้งปีให้มากขึ้น
7. ภาครัฐควรให้ความรู้ด้านการพัฒนาทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อมกับชุมชน และเสริมสร้างความเข้มแข็งให้กับชุมชน โดยการจัดประกวดการพัฒนาหมู่บ้านเพื่อการท่องเที่ยว
8. ผู้นำชุมชน และองค์การบริหารส่วนตำบลควรส่งเสริมการพัฒนาผลิตภัณฑ์ชุมชน โดยให้แต่ละหมู่บ้านได้เข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาผลิตภัณฑ์และรูปแบบให้ตรงกับความต้องการของชุมชน โดยเฉพาะการประกอบอาหารที่เป็นเอกลักษณ์ของท้องถิ่น การพัฒนาผลิตภัณฑ์อาหาร อาหารแปรรูป และผลไม้
9. องค์การบริหารส่วนตำบลทั้ง 4 ตำบล ควรจัดการแสดงวัฒนธรรมประเพณีท้องถิ่นให้นักท่องเที่ยวชม โดยเชื่อมโยงกับโรงเรียนและชุมชนวัฒนธรรม กลุ่มผู้สูงอายุ และกลุ่มเยาวชน ให้จัดการแสดงทางวัฒนธรรม ประเพณี และการละเล่นพื้นบ้าน จัดแสดงเป็นรอบ เพื่อกระตุ้นให้นักท่องเที่ยวได้สนใจ และเข้าร่วมกิจกรรมท้องถิ่น

10. ประชาชนควรรักษาคุณภาพผลิตภัณฑ์ และสินค้าชุมชน ตลอดทั้งการบริการ ที่เป็นธรรม โดยการติดป้ายราคาและป้ายประกาศแนะนำแหล่งท่องเที่ยว เส้นทางท่องเที่ยว และ การดูแลรักษาความปลอดภัยให้กับนักท่องเที่ยว

11. ร่วมมือกันทั้งภาครัฐ เอกชน และประชาชนสร้างอาสาสมัครท่องเที่ยวชุมชน โดยการฝึกการอบรมและพัฒนาความรู้ความสามารถให้กับผู้นำชุมชนและอาสาสมัครชุมชน ให้มีความรู้ ความเข้าใจในการบริการข้อมูลการท่องเที่ยว และแนะนำการท่องเที่ยวชุมชน พร้อมจัดตั้งศูนย์บริการการท่องเที่ยว

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. มีการทำวิจัยเรื่องขีดความสามารถในการรองรับของพื้นที่อำเภอพะโต๊ะ เนื่องจาก ยังมีความเป็นธรรมชาติที่มีความสมบูรณ์ของแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติอีกมากมาย
2. มีการวิจัยเรื่องกลุ่มตลาดเป้าหมายของนักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและชาวต่างประเทศ โดยศึกษาความต้องการ รูปแบบกิจกรรม แรงจูงใจ ในระดับการวิเคราะห์กลุ่มตลาด
3. มีการวิจัยด้านการป้องกันผลกระทบทางสิ่งแวดล้อม ผลกระทบต่อสังคม และ ผลกระทบจากเศรษฐกิจที่เกิดจากการท่องเที่ยวของอำเภอพะโต๊ะ
4. มีการวางแผนยุทธศาสตร์ระยะยาว 10 ปี เพื่อให้เกิดความต่อเนื่องในการกำหนด ยุทธศาสตร์ และกลยุทธ์โดยให้สอดคล้องกับยุทธศาสตร์กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา
5. มีการทำวิจัยเรื่องแนวทางการพัฒนาการท่องเที่ยวอำเภอพะโต๊ะ จังหวัดชุมพร ให้เป็นเครือข่ายเชื่อมโยงแหล่งท่องเที่ยวระดับภาคได้ กับจังหวัดอื่นๆเช่น จังหวัดระนอง จังหวัดสุราษฎร์ธานี